

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА філософії
(повна назва кафедри)

Галина Євгенівна
« 03 » вересня

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Етика і естетика

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність	<u>122 «Комп'ютерні науки»</u>
	(шифр і назва спеціальності)
освітньо-професійна програма	<u>«Комп'ютерні науки»</u>
	(назва освітньої програми)
освітній ступінь	<u>бакалавр</u>
	(назва освітнього ступеня)
форма навчання	<u>денна</u>
	(денна, заочна, вечірня)
розробник	<u>Савош Галина Петрівна</u>
	(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Етика і естетика» вивчає сукупність практичних форм взаємовідносин людей, їх ціннісний зміст і значимість, процеси чуттєвого пізнання дійсності, закономірності розвитку мистецтва, а також залучення до фундаментальних моральних та естетичних цінностей, перетворення їх у стійкі переконання та мотиви поведінки. пробудження відчуття відповідальності за самовдосконалення, формування уміння орієнтуватися у світі людських відносин і художнього життя з позицій гуманізму.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			III	
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90	
Аудиторні заняття, у т.ч:	30	1	30	
лекції	30		30	
лабораторні роботи	-		-	
практичні заняття	-		-	
Самостійна робота, у т.ч:	60	2	60	
підготовка до аудиторних занять	16		16	
підготовка до контрольних заходів	14		14	
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	12		12	
написання і захист рефератів	18		18	
підготовка до екзамену	-		-	
Форма підсумкового контролю			залік	

Галина Євгенівна

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Етика і естетика» є формування комплексу знань щодо нормативних засад та регулятивних принципів мислення, що визначають моральні та естетичні настанови у житті людини та суспільства, шляхи вирішування наукових, технічних, соціальних завдань, які будуються на підґрунті відповідної нормативної раціональності. Завдяки оволодінню основами знань з етики та естетики сформувати здатність до самостійного аналізу проблем та способів прийняття рішень, знайти орієнтири в вирішенні професійних та світоглядних питань, необхідні концептуальні та теоретичні засади осмислення базових цінностей сучасної культури.

Завдання дисципліни «Етика і естетика»:

- сформувати уявлення про етику та естетику як науку, історичний розвиток та сучасний стан;
- сформувати категоріальну систему етичних та естетичних знань, вміючи застосовувати цю категоріальну систему при аналізі моральних ситуацій, людських стосунків, художніх творів та естетичних якостей позахудожньої дійсності;
- сформувати розуміння сутності моралі, структури моральної свідомості, системи моральних норм та закономірностей функціонування моралі в суспільстві;
- сформувати розуміння сутності мистецтва, його структури, суспільних функцій, закономірностей художнього процесу;
- сформувати раціональне осмислення явищ власної моральної та естетичної свідомості, здатність до теоретичної рефлексії над сприйняттям явищ моралі та естетичних предметів, творів мистецтва.

Пререквізити дисципліни: «Історія і культура України»

Постреквізити дисципліни: «Філософія», «Соціологія», «Психологія», «Політологія».

Компетентності :

- ЗК1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК4.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК6.** Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК7.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК8.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК9.** Здатність працювати в команді.
- ЗК10.** Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК11.** Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК12.** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК13.** Здатність діяти на основі етичних міркувань.
- ЗК14.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК15.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

ПР19. Знати історію та зміст найважливіших моральних та естетичних положень.

ПР23. Застосовувати базові професійні і наукові знання в галузі соціально-гуманітарних та економічних наук у пізнавальній та професійній діяльності.

ВМІТИ:

ПР18. Професійно спілкуватись державною та іноземними мовами, розробляти державною та іноземними мовами документацію на системи, продукти і сервіси інформаційних технологій, читати, розуміти та застосовувати технічну документацію українською та іноземними мовами в професійній діяльності.

ПР20. Будувати зв'язки та відносини з людьми, враховувати точку зору колег, розуміти інших людей, виражати довіру команді, визнавати свої помилки, уникати та запобігати конфліктам, стримувати особисті амбіції. Здійснювати підбір і підготовку інформації та задач проектній команді, ставити цілі і формулювати завдання для реалізації проектів і програм. Реалізовувати систему моральних стосунків у професійній діяльності.

ПР21. Вміння враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки під час формування технічних рішень.

Методи навчання: словесні (пояснення, бесіда, діалог) і наочні (ілюстрація, демонстрація), метод проблемного викладу.

Форми навчання: групові, колективні

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Етика і естетика					
1. Предмет і метод науки етики і естетики.	4	2			2
2.-3 Моральна свідомість.	8	4			4
4. Найважливіші моральні і етичні учення.	6	2			4
5-6. Загальні моральні поняття.	8	4			4
7. Етичний досвід.	6	2			4
8. Проблеми прикладної етики.	6	2			4
9-10. Естетична свідомість.	10	4			6
11. Духовно-практичне освоєння світу; категорії.	6	2			4
12. Система естетичних категорій.	6	2			4
13. Особистість художника.	2	2			
14-15. Художні епохи та напрями в мистецтві.	10	4			6
Написання та захист реферату	18				18
Разом за змістовим модулем 1	90	30			60
Усього годин	90	30			60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	<u>Предмет та метод науки етики.</u> Основні значення терміну «етика». Об'єкт та предмет науки етика. Методи науки етика - методи пізнання та метод фор-	2

	малізації	
2-3	<u>Моральна свідомість.</u> Специфіка відображення дійсності в моралі. Типологія структур етичної свідомості. Проблема істини в моралі	4
4	<u>Найважливіші моральні та етичні учення.</u> Вчителі людства (Конфуцій Будда, Мойсей, Ісус Христос, Мухаммед)	2
5-6	<u>Загальні моральні поняття.</u> Цінності. Ієрархія цінностей. Етичний ідеалізм. Добро та зло. Обов'язок та совість. Свобода. Чеснота. Щастя. Любов	4
7	<u>Етичний досвід.</u> Задоволення. Користь. Справедливість. Милосердя. Вдосконалення. Етичний аспект людської поведінки	2
8	<u>Проблеми прикладної етики.</u> Раціональність та егоїзм. Добродійність. Евтаназія. Страта. Екологічна етика. Біоетика	2
9-10	<u>Естетична свідомість.</u> Предмет естетики. Функції мистецтва. Особливість відображення в мистецтві. Краса та духовність	4
11	<u>Категорії, що відображають духовно-практичне освоєння світу.</u> Естетичний ідеал. Естетичний смак. Естетичне відчуття	2
12	<u>Художні епохи та напрями в мистецтві.</u> Напрямки в мистецтві минулого. Напрямки в мистецтві ХХ ст.	2
13	<u>Естетичні категорії, що відображають світ суб'єктасоціально-духовного життя.</u> Мистецтво. Художній образ. Творчість	2
14	<u>Естетичні категорії, що відображають об'єктивні стани.</u> Естетичне. Прекрасне. Піднесене. Трагічне. Комічне	2
15	<u>Система естетичних категорій.</u> Принципи систематизації естетичних категорій	2

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Згідно з навчальним планом практичні заняття не передбачені.

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Згідно з навчальним планом лабораторні заняття не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	16
2	Підготовка до контрольних заходів	14
3	Виконання та захист реферату	18
Опрацювання розділів, які не викладаються на лекціях:		
4	<u>4. Найважливіші моральні та етичні учення.</u> Розвиток етичних проблем в філософії Сократа, Епікура, Канта.	2
	<u>5-6. Загальні моральні поняття.</u> Імперативність моралі.	2
	<u>7. Етичний досвід.</u> Етичний аспект людської поведінки. Міра цінностей в житті.	2
	<u>8. Проблеми прикладної етики. Етика і культура</u>	2
	<u>9-10. Естетична свідомість.</u> Структура естетичної свідомості: естетичне чуття, естетичний смак, естетичний ідеал.	2
	<u>14-15. Художні епохи та напрями в мистецтві.</u> Категорії нон класики. Постмодернізм і нонкласика в ХХ-ХХІ ст.	2

9.МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи контролю, які застосовуються при перевірці знань: письмовий, тестовий, а також методи самоконтролю та самооцінки.

10.ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1. Етика і естетика

1	Систематичне відвідування лекцій (1 бал за заняття)	15
2	Конспект лекцій та самостійної роботи (конспект першоджерел)	15
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	26
4	Підготовка, виконання та захист реферату	24
5	Виконання поточної контрольної роботи	20
		100

Бали за конспект:

15– конспект з «Етики та естетики» охайний, містить весь лекційний матеріал та самостійно виконану роботу; яка відображає володіння категоріальним апаратом.

14-10-конспект з «Етики та естетики» охайний та містить весь лекційний матеріал, але не розкриті деякі питання з самостійної роботи

9-6-конспект не повний, в ньому відсутні декілька лекцій та наявні помилки володіння основними питаннями предмета, відсутні питання з самостійної роботи.

4-1– конспект неохайний, неповний, відсутня більша кількість лекцій та питань з самостійної роботи.

Розділи програми, які не викладаються на лекціях, опрацьовуються самостійно та захищаються студентами в усній формі. Відповіді оцінюються у 26 балів:

26 - глибоке розуміння предмету і структури етики та естетики, можливості застосування в майбутній професійній діяльності; вільне володіння категоріальним апаратом;

25-21-вільна орієнтація як в окремих питаннях, так і в темі в цілому;

20-16-вільна орієнтація в окремих питаннях з етики та естетики та поверхневе володіння категоріальним апаратом;

15-7- поверхневі знання, суттєві помилки; низький рівень розуміння основних питань; - часткове володіння категоріальним апаратом; нездатність розкрити всі питання;

6-1 - грубі помилки у відповідях. неповне розкриття питання;

Підготовка, виконання та захист реферату оцінюється у 24 балів:

24 - чітко сформульована мета реферату, розділи плану логічно пов'язані між собою, тема розкрита у повному обсязі. Студент показує самостійність у формулюванні висновків, узагальнень. Правильно оформлені посилання та список використаних джерел.

23-13 - студент орієнтується у темі, але в окремих питаннях допускає дрібні неточності, реферат містить помилки у оформленні.

9-1 - у оформленні реферату допущені грубі помилки;. студент частково володіє темою.

Виконання контрольної роботи поточного контролю оцінюється в 20 балів. Бали, отримані студентом за контрольну роботу, складаються як сума від числа балів, набраних за відповідь на кожне із питань. Робота містить 2 питання, кожне з яких оцінюється від 10 до 1 балів:

10-8 - студент дав повну вичерпну відповідь на запропоновані питання, аргументував і розкрив теоретичні положення дисципліни, виявив логічне мислення і знання програмного матеріалу, посилається на приклади сучасних наук, соціальних подій та процесів;

7-5 - студент в основному правильно відповідає на запропоновані питання, орієнтується в програмному матеріалі, але допускає дрібні неточності в окремих питаннях, обізнаний в курсі «Етика та естетика»;

4-3 - студент дає правильні відповіді на деякі запитання, але має значні прогалини в знаннях, погано ознайомлений із теоретичними питаннями та з процесами, що їх репрезентують;

2-1 - студент не зміг дати правильні відповіді на питання, не цікавиться сучасним науковим та суспільним життям.

Підсумкова оцінка з дисципліни «Етика та естетика» визначається як сума показників змістового модуля 1.

11. ПОЛІТИКА КУРСУ

Порядок відпрацювання пропущених занять передбачає усне відпрацювання теми заняття з наданням конспекту лекції. Пропущені заняття обов'язково мають бути відпрацьовані на консультації викладача в час не пізніше до дати контрольного заходу. Студенти, які не відпрацювали пропущені заняття, до контрольної роботи не допускаються.

Студенти несуть відповідальність за порушення принципів академічної доброчесності. При виявленні плагіату в рефераті робота вважається повністю не зарахованою. У разі виявлення списування (виконання аудиторної письмової роботи із залученням зовнішніх джерел інформації, заборонених до використання: шпаргалки, мікро навушники, телефони, планшети тощо) і фальсифікації (представлення контрольної роботи, яка виконана іншими особами, як власної) під час контрольного заходу студент відсторонюється від участі в ньому або отримує незадовільну оцінку.

Відповідальність здобувачів освіти за порушення принципів академічної доброчесності передбачає:

- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку, тощо);
- повторне проходження навчального курсу;
- відрахування із навчального закладу.

Поведінка в аудиторії.

Вивчення дисципліни вимагає від студентів обов'язкового відвідування лекційних занять. Студенти мають дотримуватися правил поведінки на заняттях згідно статуту академії (неприпустимість пропусків, запізнь, обов'язкове відключення телефонів та ін.).

У випадку надзвичайних ситуацій (епідемії, пандемії, стихійного лиха, введення надзвичайного стану і т. п.) студенти повинні беззаперечно виконувати правила поведінки, які приведені в інструкціях для ситуацій, що наступили.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Антофійчук В.І. Естетика: Корот. Термін. Словник/ Чернівець. Нац. університет ім. Ю.Федьковича.- Чернівці:Рута,2002.-151с.
2. Борзова Е.П. История мировой культуры = The history of world culture: Учебн.пособ. для студ. Вузов искусств и культуры / Е.П. Борзова; Санкт-Петербургский университет культуры и искусств. – СПб.: Лань, 2001.-672с.
3. Герчанівська П.Е. Естетика: Навчальний посібник для дистанційного навчання. – К.: ун-т «Україна»,2005.- 260 с.
4. Гуревич П.С. Естетика: Учебник. – 3-е изд. Перераб. И доп. – М.: Гардарики, 2002. - 280с.
5. Гусейнов А. А., Апресян Р. Г. Этика. - М., 1998.
6. Дитяча енциклопедія Архітектура/ Н.Ю.Безпалова. – Харків: Фоліо, 2002. – 317с.
7. Зеленкова И. Л. Основы этики. - Минск, 1998.
8. Історія світової культури: Навч. Пос. Для студ. Гуманіст. Спецвузів/Л.Т.Левчук, В.С. Грищенко, В.В. Єфименко. – К.: Либідь, 2000. – 368 с.
9. Історія світової культури: Навч. Пос. Для студ. Гуманіст. Спец. Вищ. Навч. Закладів. – Вид четверте, стереотипне/ Л.Т. Левчук, В.І. Панченко, О.В. Шинкаренко. – К.: Либідь, 2003. - 366 с.
10. Кордон М.В. Українська та зарубіжна культура: Курс лекцій. – К.: ЦУЛ, 2003. – 508 с.
11. Кравець М.С., Семашко О.М., Піча В.М. та ін.. Культурологія: Навч. Пос. Для студ. Вищ. Навч. Закладів I-IV рівнів акредитації / За заг. Ред. В.М. Пічі. – Львів: «Магнолія плюс», 2003. – 235 с.
12. Левчук Л. Естетика. - К., 1997.

13. Левчук Л., Оніщенко О. Основи естетики. - К., 2000.
14. Людина і культура в умовах глобалізації: Зб. Наук. Ст. / В.С. Лук'янець та ін. - К.: Парапан, 2003. - 397 с.
15. Масол Л.М. Методика навчання мистецтва у початковій школі: Пос. для вчителів / Л.М. Масол, О.В. Гайдамака, Е.В. Белкіна, О.В. Калініченко, І.В. Руденко. - Харків: Веста : Видавництво «Ранок», 2006. - 256 с.
16. Малахов В. Етика. - К., 2000.
17. Мишаткина Т. В. Этика. - Минск, 2003.

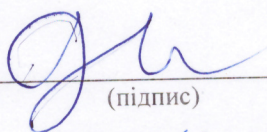
Допоміжна

1. Античные мыслители об искусстве. - М., 1938.
2. Аристотель. Поэтика. - М., 1957.
3. Бахтин М.М. Проблемы творчества Достоевского. - К., 1994.
4. Бехер И.Р. О литературе и искусстве. - М., 1981.
5. Выготский Л.С. Психология искусства. - М., 1968.
6. Гегель, Эстетика. - Т.1. - М., 1968.
7. Гегель. Эстетика. - Т.2. - М., 1969.
8. Гегель. Эстетика. - Т.3. - М., 1971.
9. Гете Из моей жизни. Правда и поэзия. - Собр. Соч. - Т.3. - М., 1970.
10. Каган М.С. Эстетика как философская наука. - СПб, 1997.
11. Сморгж Л.О. Світ десяти муз. - К., 1973.
12. Шиллер Ф. Естетика. - К., 1974.
13. Юнг. К. Феномен духа в искусстве и науке. - М., 1992.
14. Франко І. Краса і секрет творчості.- К., 1980.

13. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Бібліотека українських підручників. http://pidruchniki.ws/etika_ta_estetika/
2. Бібліотека Російського гуманітарного Інтернет-університету. <http://sbiblio.com/biblio/>
3. Бібліотека Гумер – гуманітарні науки. <http://www.gumer.info/>
4. Електронна бібліотека «Либрусек». <http://lib.rus.ec/>
5. Ежегодник АН РАН «Этическая мысль». <http://iph.ras.ru/page49831142.htm#>
6. Етика і естетика. <http://www.philosophy.ru/lib/ethics/?sr=1>

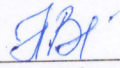
Розробник _____

(підпис)

(Галина САВОШ)

Гарант освітньої програми _____

(підпис)

(Наталія ВЕЛЬМАГІНА)

Силабус затверджено на засіданні кафедри філософії

Протокол від «3» вересня 2021 року №2